

Det er klart, at allerede indgåede politiske forlig på forsvarsområdet må respekteres. Og det er lige så klart, at den Forsvarskommission, som i øjeblikket er i gang med at overveje, hvordan forsvaret skal se ud fremover, først skal gøre sit arbejde færdigt. Det er der også taget højde for i regeringsgrundlaget.

Forsvarskommissionens beretning bør foreligge mod slutningen af året, og resultatet af det arbejde vil selvsagt indgå i de videre overvejelser. Først på det tidspunkt vil der komme et konkret udspil fra regeringen, og det vil så selvfølgelig efterfølgende skulle forhandles politisk på plads.

Se, så kunne jeg have sluttet min besvarelse her, men da SF nu har rejst forespørgslen, så vil jeg godt benytte lejligheden til i korte træk at redegøre for, hvad der allerede er sket af tilpasninger i forsvaret som konsekvens af den kolde krigs afslutning.

Forsvarets overordnede rammer fastlægges traditionelt ved indgåelse af forsvarsforlig, hvilket betyder, at forsvaret til stadighed følges tæt politisk. Siden beretningen fra Forsvarskommissionen af 1988 er der indgået to forlig og et par tillægsaftaler, og der er i den periode gennemført omfattende tilpasninger af dansk forsvar.

Forsvaret har siden slutningen af 1980'erne reelt befundet sig i en konstant tilpasningsproces. Siden 1989 er forsvarets fredsstyrke således skåret ned fra ca. 40.000 til ca. 35.000 årsværk. Det er en reduktion på mere end 12 pct. Krigsstyrken er i samme periode gået ned fra ca. 105.000 til 81.000 soldater. Det har betydet en slankning på knap 23 pct. Reduktionerne har især berørt den del af forsvaret, der primært har opgaver i forbindelse med forsvaret af Danmark og nærområdet, og samtidig er andelen af de styrker, som løser opgaver i internationalt regi og i NATO, blevet forholdsvis øget.

Det har selvsagt haft betydning både for de 3 værn og for hjemmeværnet. I hæren er en af brigaderne omdannet til Den Danske Internationale Brigade. Samtidig er der nedlagt en brigade, 2 kampgrupper, 5 regimenter og 1 kaserne. Jyske Division er ændret til Danske Division, landsdelskommandoerne er nedlagt, medens Hærens Operative Kommando og Østre Landkommando er oprettet.

Samtidig er der blandt andet igennem modifikation af eksisterende materiel gennemført kvalitetsmæssige forbedringer på kampvognsområdet. Det samme er sket i relation til en

række andre vigtige materielsystemer, herunder panserværnshelikoptere, artilleri, raketkastere og luftværn. Der er også blevet anskaffet specialkøretøjer og observations- og beskyttelsesudstyr, der forbedrer hærens evne til at deltage i fredsstøttende operationer.

I søværnet er Standard Flex-projektet blevet videreført. Forsvaret råder over nu i alt 14 fartøjer til erstatning for 22 ældre enheder. Fregatterne er udfaset, medens de 3 korvetter er opretholdt. Antallet af ubåde er reduceret. Der er indført 2 landbaserede sømålsmissilbatterier, og kystforterne er reduceret i antal og beredskab. Bemandingen ved Grønlands Kommando er reduceret, den logistiske struktur og skolestrukturen er endvidere tilpasset og reduceret.

I flyvevåbnet er antallet af kampflyeskadriller reduceret fra 6 til 4, antallet af kampfly er reduceret fra 106 til 69 fly, så der nu alene rådes over kampfly af typen F-16. F-35-flyet, Draken-flyet, er udfaset uden erstatning. Bemandingen og beredskabet ved luftværnsgruppen samt kontrol af varslingsgruppens enheder er formindsket, og et antal tjenestesteder er nedlagt. Luftværnsgruppen samt kontrol af varslingsgruppens hovedmaterielsystemer og F-16-flyene er under modernisering.

I hjemmeværnet er der nedlagt en hjemmeværnsregion. På den måde er regionsinddelingen blevet bragt på linje med det øvrige totalforsvar. Antallet af marinehjemmeværnsdistrikter er reduceret, og kvindekorpsen er nedlagt. Tjenestestedkorpsen og Virksomhedshjemmeværnet er oprettet. Hjemmeværnets forsyningsstruktur på det regionale niveau er blevet markant reduceret.

Udviklingen i perioden fra begyndelsen af 1990'erne må også ses i sammenhæng med forsvarsloven fra 1993. Loven fastlægger formål og opgaver for forsvaret og indeholder ligeledes en vægtning af opgaverne. Man kan sige, at man med loven knæsatte princippet om situationsbestemte forskydninger af dansk forsvars indsats, sådan at der, som situationen ser ud nu, kan lægges mindre vægt på forsvaret af nærområdet til fordel for større vægt på løsningen af internationale opgaver af betydning for vores og andres sikkerhed og velfærd. Denne vægtforskydning er en naturlig konsekvens af, at der ikke længere er en umiddelbar og direkte militær trussel.

Sammenfattende kan man således sige, at der i den forløbne periode på snart 10 år er sket en gradvis opprioritering af de internationale